

В університетах різних міст були відмінності в оцінці цієї дисципліни та зацікавленні у регенерації педагогічних кафедр. Департаменти освіти земель Габсбурзької монархії відзначили необхідність навчальної роботи кафедр педагогіки, вказали на важливість їх діяльності в підготовці вчителя й обґрунтували зростаючий попит серед студентів навчальних закладів у гімназійно-педагогічно-дидактичній підготовці та звернулися до Міністерства віросповідань і навчання забезпечити їх кадровим потенціалом та матеріальною підтримкою.

Література:

1. Benner D. Hauptströmungen der Erziehungswissenschaft. Eine Systematik traditioneller und moderner Theorien / D. Benner. – München: List Paul; Auflage: 2., neubearb. u. erw. A., 2001. – 376 S.
2. Brezinka W. Pädagogik in Österreich. Die Geschichte des Faches an den Universitäten vom 18. bis zum Ende des 20. Jahrhunderts / W. Brezinka. – Bd. 1. Wien. – Wien : Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2000. – 1060 S.
3. Engelbrecht H. Geschichte des österreichischen Bildungswesens. Erziehung und Unterricht auf dem Boden Österreichs / H. Engelbrecht. – Bd. 4. – Wien : Österreichischer Bundesverlag, 1984. – 644 S.
4. Milde V.E. Lehrbuch der allgemeinen Erziehungskunde. (I. und II. Teil in einem Band). / Vincent Eduard Milde, Padeborn: Schöningh. – 1965. – 467 S.

Федчишин Надія Орестівна,

*доктор педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов;*

Слагіна Наталія Іванівна,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов;*

Кліщ Галина Іванівна,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов,*

*ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського»,*

м. Тернопіль, Україна;

Ігнатюк Ольга Анатоліївна,

*доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки*

*і психології управління соціальними системами,
Національний технічний університет*

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ КРИЗЬ ПРИЗМУ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Проблема спілкування перетворилася в наш час на одну з найактуальніших у теоретичному і практичному аспектах. Це стосується також навчання й виховання, у процесі яких відбувається опосередкована спілкуванням спільна діяльність викладача і студента, коли один передає, а інший засвоює знання і досвід.

Спілкування між викладачем і студентом в системі вищої школи створює найкращі умови для розвитку творчого характеру діяльності студента, для формування його особистості, забезпечує сприятливий психологічний клімат і попереджує створення бар'єрів у процесі спілкування загалом. Викладач здійснює вплив на студента не лише своєю ерудицією, особистістю, поведінкою, звичками, манерами, своїм ставленням до справи, науки, до студентів, а й манерою спілкування, вмінням подати нового матеріалу на лекціях чи практичних заняттях, а, отже, здатністю застосовувати знання мови, тобто комунікативною компетентністю.

Питання комунікативної компетентності перебуває в полі зору педагогів, психологів, філологів-методистів (Н. Борисенко, Ю. Жуков, І. Задорожна, Е. Клюєв, Л. Морська, С. Ніколаєва, Л. Петровська, П. Растянников і ін.), які під «комунікативною компетентністю» розуміють певну сукупність знань, умінь і навичок, що забезпечують ефективне спілкування та здатність встановлювати і підтримувати необхідні контакти [1]. При цьому варто зазначити, що комунікативна компетентність формується в умовах безпосередньої та опосередкованої взаємодії, а тому є результатом досвіду спілкування. Так, у комунікативній сфері студент отримує засоби аналізу комунікативних ситуацій у вигляді словесних і візуальних форм. Л. Петровська стверджує, що лише «пізнавши рівень власної комунікативної компетентності, людина починає краще розуміти інших» [2, с. 56].

Компетентність у певній галузі – це володіння знаннями, які вона здатна застосовувати у певних ситуаціях. Іншомовна комунікативна компетентність є інтегральною складовою професійної діяльності фахівця, розглядається як знання мови, тобто високий рівень практичного володіння мовними засобами у будь-якій мовленнєвій ситуації й охоплює сукупність науково-теоретичних знань, практичних умінь і навичок у сфері здійснення професійної комунікації, забезпечує стійку мотивацію професійного спілкування.

Особливе значення проблема формування комунікативної компетентності набуває при вивченні іноземної мови, коли акцент ставиться на забезпечення гармонійного розвитку усіх видів мовленнєвої діяльності (слухання, говоріння, читання і письмо), формування комунікативних умінь й відтак на опанування найважливіших функціональних складових мовної системи з урахуванням особливостей фонетичної і граматичної систем іноземної мови. Комунікативний досвід має безпосереднє відношення до формування комунікативної особистості. Оскільки мова є універсальним засобом комунікації, то за допомогою мови ми передаємо певну інформацію й при цьому має забезпечуватися її розуміння усіма учасниками комунікативного процесу. Вивчення іноземної мови передбачає певну систему передачі знань, умінь і навичок, що опираються на попередній комунікативний досвід й зберігаються як пам'ять про попередні контексти і результати їх вживання. Сенс комунікативного процесу полягає в спільному осягненні предмета, тому в кожному комунікативному процесі в єдності пропонуються діяльність, спілкування і пізнання.

Комунікативний вплив як результат обміну інформацією є можливим, коли викладач, що направляє інформацію (комунікатор), і студент, що приймає її (реципієнт), керуються єдиною або подібною системою кодифікації і декодифікації, тобто говорять однією мовою. Можливість партнерів комунікації розуміти один одного забезпечується єдиною системою значень (тезаурус).

Професійне вивчення іноземної мови у вищому медичному навчальному закладі розкриває перед майбутніми спеціалістами нові можливості самореалізації, яка забезпечує спілкування із зарубіжними колегами та пропонує можливість здійснення професійної діяльності в умовах іншомовного суспільства. При вивченні іноземної мови студенти медичних ВНЗ відтворюють зміст професійної діяльності, пов'язаної з використанням іноземної мови.

Отже, вивчення іноземної мови професійного спілкування у вищому медичному закладі виступає як підготовка студентів до ефективної комунікації в їхньому професійному середовищі.

Література:

1. Ніколаєва С.Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу / С.Ю. Ніколаєва // Іноземні мови. – К., 2010. – Вип. 2. – С. 11-17.
2. Петровская Л.А. Общение – компетентность – тренинг: избранные труды // Л.А. Петровская. – М. : Смысл, 2007. – 688 с.

*Федчишин Олена,
студентка I курсу медичного факультету,
ДВНЗ «Тернопільський державний
медичний університет ім. І. Я. Горбачевського»,
наук. кер. к.п.н., доц. Горпініч Т.І.,
м. Тернопіль, Україна*

НІМЕЦЬКОМОВНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В ГАЛИЦЬКИХ ДІАЛЕКТАХ

У розвитку української літературної мови важливе місце займають лексичні запозичення, що, як відомо, є одним із способів поповнення словникового складу будь-якої мови протягом усієї історії її існування. Перш ніж перейти до конкретного аналізу цього процесу, необхідно зупинитися на деяких загальних питаннях, висвітлення яких здається нам необхідним для розуміння теоретичних положень, що приймаються в даній роботі. Такими питаннями є причини запозичення, умови за яких воно здійснюється, взаємодія лексичних запозичень із системою мови, що їх приймає, співвідношення синхронії і діахронії при вивченні іншомовної лексики; з'ясування часу появи слів, що запозичуються.

Не лише діалекти, але й літературна мова включає в себе лексику іншомовного походження, німецького зокрема. Мало хто замислюється над тим, що наступні, здавалося б українські слова, прийшли до нас з німецької мови: штаб, шахта, кран, крейда, ландшафт, бутерброд, масштаб, верстат, лозунг, солдат, майстер, сигнал, фронт, штат, шпигун, слюсар, рубанок, стамеска, клейстер. Українська мова запозичувала з інших мов слова та окремі елементи. Запозичення йшли усним та писемним шляхом і в різні історичні періоди. Проте діалекти вбирали в себе іншомовні слова здебільшого усно [1, с. 58-59]. Тут ці запозичення відбувалися хаотично, ніяк не регламентувалися і не письмово не фіксувалися.

Німецькі слова переймалися українцями внаслідок перекривлення, висміювання корумпованого чиновницько апарату, або ж внаслідок простого наслідування більш культурним освіченим переселенцям з Німеччини і т.д. Не останню роль відігравав страх місцевого населення Галичини перед німецькомовними загарбниками під час I та II Світових воєн. Цей страх послужив,